

dilluns, 15 de febrer de 2016

Localitzat a l'Hermitage de Sant Petersburg un copó del comte Pere II d'Urgell

Troballa del professor de la UdL Francesc Fité i el conservador del Museu de Lleida Alberto Velasco

El professor titular d'Història de l'Art Antic i Medieval de la Universitat de Lleida (UdL) Francesc Fité i el conservador del [Museu de Lleida](http://museudelleida.cat/) [<http://museudelleida.cat/>] Alberto Velasco han localitzat al museu Hermitage de Sant Petersburg (Rússia) un copó que havia estat propietat del comte Pere II d'Urgell. La troballa es donarà a conèixer aquesta tarda a Barcelona en el marc de la conferència *El comte Pere II d'Urgell (1348-1408) i les arts*, dins del cicle de conferències 'Els Trastàmara a la Corona d'Aragó i el seu temps', organitzat pels Amics de l'Art Romànic.

El copó està exposat aquests dies a l'Hermitage d'Amsterdam, on forma part de l'exposició *Spanish Masters from the Hermitage. The World of El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez, Murillo & Goya*. Es tracta d'una peça d'orfebreria d'una qualitat excepcional, realitzada en algun obrador de Barcelona, ja que presenta el característic punxó de la ciutat, i es troba en un fantàstic estat de conservació. Fa 52 centímetres d'alçada i és d'argent sobredaurat. El copó és una peça inèdita en la bibliografia catalana i hispana. Només algunes publicacions a Rússia han parlat d'ella, però mai associant-la als comtes d'Urgell.

Segons la documentació de l'objecte, sembla ser que l'any 1901 la peça es trobava a Londres, a la col·lecció de T.D. Gibson Carmichael. El 1905, l'antiquari Seligmann la va vendre al Museu de l'Escola Stieglitz de Dibuix Tècnic de Sant Petersburg. I el 1925 va ser transferida a l'Hermitage. El seu ús religiós indica que possiblement procedia d'alguna parròquia catalana, a la qual la devien donar els comtes d'Urgell.

El copó està estructurat en tres parts: la base, un eix i un receptacle eucarístic hexagonal. A la base, decorada amb esmalts translúcids, és on hi ha l'escut del comtat d'Urgell, i la doble heràldica del comte Pere. Els comtes d'Urgell feien reproduir els seus escuts d'armes als objectes que adquirien o intercanviaven i, d'aquesta manera, restaven per sempre lligats a la seua persona. Així va ser al copó ara descobert a l'Hermitage, el qual ha pogut ser identificat, precisament, gràcies a l'heràldica de la base.

La tipologia de l'objecte correspon a l'habitual dels copons catalans dels segles XIV-XV, típica dels obradors barcelonins, amb els característics dos braços serpentejants que surten de l'eix central i rematats amb dos àngels. La cronologia d'altres copons amb els quals es pot comparar aquest coincideix amb els anys del comtat

de Pere II. El copó localitzat a l'Hermitage té paral·lelismes pel que fa a tipologia i trets estilístics amb un de conservat a la Seu de Tortosa fins al 1936; un altre de conservat fins a aquest mateix any a la parròquia de Cubells; un de conservat al Museu Diocesà d'Urgell, procedent de la Catedral de la Seu d'Urgell (que ha patit algunes modificacions); i amb un reliquiari del Museu del Louvre, de l'antiga col·lecció Rothschild.

Aquest copó és, juntament amb un portapau procedent del monestir de Sixena, l'únic testimoni de l'important conjunt d'objectes preciosos que van ser propietat de Pere II i Margarida de Montferrato o que van regalar a diferents parròquies.

Text: Comunicació Museu de Lleida